

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. kovo 26 d. Nr. 21RE1- (AG1-59/09-2026)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Lionelos Gelmanienės ir Beatos Labutytės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo K. K. skundą atsakovei Druskininkų savivaldybės administracijai dėl Druskininkų savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2026-02-06 sprendimų Nr. 778 ir Nr. 788 panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas K. K. skundu Komisijos prašo: „1. Pripažinti, kad sprendimai priimti pažeidžiant administracinę procedūrą ir Terminus; 2. panaikinti 2026-02-06 sprendimus Nr. 788 ir Nr. 778; 3. įpareigoti savivaldybę iš naujo išnagrinėti prašymą laikantis teisės aktų reikalavimų ir pateikiant motyvuotą sprendimą“.

Skunde pareiškėjas nurodo faktinių aplinkybių seką: 2025-12-08 pateiktas prašymas SP-4(A); 2025-12-30 pareikalauta papildomų dokumentų; 2026-01-08 pateikti visi dokumentai.

Paaikškina, kad sprendimas priimtas tik 2026-02-06, t. y. pasibaigus įstatyme nustatytam vieno mėnesio terminui nuo prašymo pateikimo dienos, nes iki termino pabaigos nebuvo priimtas joks procesinis sprendimas dėl procedūros sustabdymo ar pratęsimo. Pareiškėjo prašymas pateiktas 2025-12-08. Iki 2025-12-30 Savivaldybė nebuvo priėmusi jokio procesinio sprendimo dėl prašymo nagrinėjimo sustabdymo ar termino pratęsimo, todėl laikotarpis nuo 2025-12-08 iki 2025-12-30 laikytinas administracinės procedūros eiga, o papildomų dokumentų pareikalavimas termino pabaigoje negali pakeisti termino pradžios momento. Priešingu atveju, viešojo administravimo subjektui būtų sudaryta galimybė neribotai pratęsti procedūrą, pažeidžiant teisinio tikrumo principą.

Nurodo, kad pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 17 straipsnio 4 dalį, sprendimas dėl socialinės paramos turi būti priimtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos. Visi prašyti dokumentai pateikti 2026-01-08, todėl sprendimas turėjo būti priimtas nedelsiant, laikantis įstatyme nustatyto vieno mėnesio termino nuo prašymo gavimo dienos. Sprendimai priimti tik 2026-02-06, t. y. praėjus 29 dienoms po įstatyme nustatyto termino, todėl sprendimas laikytinas priimtu pažeidžiant įstatyme nustatytą terminą.

Teigia, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnis įtvirtina teisėtumo, objektyvumo, proporcingumo ir gero administravimo principus, o 10 straipsnis nustato pareigą sprendimus priimti operatyviai ir motyvuotai. Administracinis sprendimas turi būti pagrįstas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis, o ne vien abstrakčiomis teisės normomis. Skundžiamuose sprendimuose nenurodyta, kokie konkretūs duomenys sukėlė įtarimus, kokios pajamos laikytos neatskleistomis, kokie veiksmai laikyti pareigų nevykdymu ir kokiais įrodymais tai

grindžiama. Pareiškėjui nesudaroma galimybė suprasti sprendimo motyvų ir jų ginčyti, o sprendimai laikytini nemotyvuotais.

Pažymi, kad pareiškėjas prašyme taip pat kėlė klausimą dėl daugiabučio namo modernizavimo kredito kompensavimo, tačiau ši prašymo dalis sprendime apskritai nevertinta, todėl laikytina, kad administracinis aktas priimtas neišnagrinėjus viso prašymo. Administracinis aktas, kurio motyvai neatskleisti, negali būti patikrintas teisėtumo požiūriu, todėl laikytinas neatitinkančiu individualaus administracinio akto reikalavimų, nes sprendimas priimtas neįvertinus visų reikšmingų aplinkybių.

Nurodo, kad pareiškėjas prašyme ir pateiktuose paaiškinimuose taip pat kėlė klausimą dėl būsto išlaidų, susijusių su daugiabučio namo modernizavimo kreditu, kompensavimo, tačiau skundžiamuose sprendimuose, ši prašymo dalis nebuvo įvertinta ir dėl jos nepateikti motyvai, todėl sprendimas laikytinas neišsamiu ir neatitinkančiu pareigos išnagrinėti prašymą visa apimtimi.

Pareiškėjo vertinimu, Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktas gali būti taikomas tik tada, kai yra aiškiai konstatuoti konkretūs duomenų netikslumai ar neatitikimai. Skundžiamuose sprendimuose nenurodyta, kokie konkretūs pareiškėjo pateikti duomenys laikomi neteisingais ar klaidinančiais, nenurodyta jų nustatymo data, šaltiniai ar vertinimo kriterijai. Vien abstraktaus „pagrįstų įtarimų“ paminėjimo nepakanka, todėl ši teisės norma pritaikyta neturint jai būtinų faktinių prielaidų, todėl negali būti laikoma teisėtu sprendimo pagrindu.

Pažymi, kad Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktas yra „sankcinio“ pobūdžio norma ir gali būti taikoma tik nustačius konkrečius neteisingų duomenų pateikimo faktus. Sprendime nenurodyta, kokie konkretūs duomenys laikyti neteisingais, kokio asmens pareigos laikytos neįvykdytomis ir kokiais objektyviais duomenimis tai nustatyta, todėl teisės norma pritaikyta deklaratyviai, be faktinio pagrindo. Nesant tokių faktų, ši norma negali būti naudojama kaip prevencinė ar prielaidų pagrindu taikoma nuostata. Todėl sprendime taikytas teisinis pagrindas neatitinka nustatytų faktinių aplinkybių. Sprendimuose taip pat nurodoma, kad nevykdytos pareigos pagal Įstatymo 25 straipsnį, tačiau nenurodyta, kuri konkreči pareiga, kuriam šeimos nariui ir kokiais veiksmais buvo pažeista. Nenustačius konkretaus pareigų pažeidimo subjekto, negalima taikyti neigiamų pasekmių visai šeimai. Neįvertinti ir pareiškėjo pateikti paaiškinimai bei duomenys apie registraciją Užimtumo tarnyboje. Toks formalus teisės normos taikymas neatitinka individualaus vertinimo reikalavimo.

Akcentuoja, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas individualų administracinį aktą, privalo įvertinti visus asmens pateiktus duomenis ir argumentus bei sprendime aiškiai nurodyti jų atmetimo motyvus. Nepateikus motyvų, kodėl pareiškėjo pateikti paaiškinimai laikomi nereikšmingais, pareiškėjo vertinimu laikytina, kad jie iš esmės nebuvo vertinti, o sprendimas priimtas neįvertinus visų reikšmingų aplinkybių.

Pažymi, kad po papildomų dokumentų pateikimo pareiškėjas toliau aktyviai bendradarbiavo su Savivaldybe ir teikė papildomus paaiškinimus bei prašymus dėl sprendimo priėmimo. Tačiau sprendimas buvo priimtas neįvertinus pareiškėjo pateiktų papildomų paaiškinimų ir dokumentų, todėl buvo pažeistas objektyvumo ir išsamumo reikalavimas.

Pareiškėjo vertinimu, 2026-02-06 priimti sprendimai Nr. 788 ir Nr. 778 yra tarpusavyje nesuderinami: sprendimu Nr. 788 visai šeimai neteikiamos būsto išlaidų kompensacijos, motyvuojant pareigų nevykdymu, tačiau sprendimu Nr. 778 socialinė parama skiriama vaikui, t. y. pripažįstama, kad šeima atitinka socialinės paramos gavimo sąlygas. Tos pačios faktinės aplinkybės viename sprendime vertintos kaip pakankamos paramai skirti, kitame – kaip pagrindas riboti paramą, todėl sprendimai neatitinka nuoseklumo ir proporcingumo principų. Nesant individualizuoto kiekvieno asmens pareigų pažeidimo nustatymo, „sankcinio“ pobūdžio teisės normos taikymas negali būti laikomas teisėtu administraciniu sprendimu. Todėl negali būti vertinama, ar pareiškėjas faktiškai turėjo teisę į paramą, nes sprendimas neteisėtas dėl jo priėmimo tvarkos. Skundžiami sprendimai nesukuria aiškios pareiškėjo teisinės padėties, nes iš jų turinio neįmanoma nustatyti, kokie konkretūs veiksmai turi būti atlikti, kad teisė į paramą būtų atkurta. Tokia situacija neatitinka teisinio aiškumo principo.

Pažymi, kad administracinis sprendimas buvo priimtas tik atlikus papildomus tikrinimo veiksmus jau pasibaigus įstatyme nustatytam terminui. Sprendimo pagrindai buvo suformuoti jau pasibaigus sprendimo priėmimo terminui, todėl negali būti laikomi teisėtais administracinio

sprendimo motyvais. Dėl termino pažeidimo pareiškėjas laiku negavo sprendimo dėl socialinės paramos, todėl negalėjo įgyvendinti teisės į socialinę apsaugą nustatytu laikotarpiu. Tarp termino pažeidimo ir pareiškėjo teisių suvaržymo egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys. Dėl pavėluoto sprendimo pareiškėjas negalėjo laiku gauti būsto išlaidų kompensacijų, todėl nuo 2025-09-01 susidarė įsiskolinimas už daugiabučio namo atnaujinimo (renovacijos) išlaidas, skaičiuojami delspinigiai ir didėja finansinė našta šeimai. Pažymi, kad pareiškėjas dar administracinės procedūros metu pateiktame 2026-01-08 paaiškinime prašė įvertinti teisę į kompensaciją, susijusią su po daugiabučio modernizavimo padidėjusiomis būsto išlaidomis.

Komisijoje 2026-03-02 gauti pareiškėjo 2026-02-27 rašytiniai paaiškinimai (pavadinimu „Replika į atsiliepimą“, reg. Nr. 20R1-223), kuriuose pareiškėjas nurodo, kad nesutinka su atsakovės teiginiu, kad sprendimų priėmimo terminas turi būti skaičiuojamas nuo 2026-01-08. Paaiškina, kad pareiškėjo prašymas buvo pateiktas ir užregistruotas 2025-12-08, todėl nuo šios datos prasidėjo administracinė procedūra.

Nurodo, kad atsakovės atsiliepime pripažįstama, kad valstybinių registrų duomenys buvo tikrinami tik 2025-12-30. Tai reiškia, kad daugiau nei tris savaites nuo prašymo gavimo administracinė procedūra nebuvo aktyviai vykdoma. Administracinė procedūra turi būti atliekama operatyviai, o institucijos vidiniai organizaciniai veiksmai negali būti perkelti pareiškėjui kaip neigiamos pasekmės.

Pažymi, kad skundžiamuose sprendimuose nenurodyta: kokie konkretūs duomenys laikyti neteisingais; kokie faktai sudarė „pagrįstų įtarimų“ pagrindą; kuris šeimos narys ir kokiais veiksmais nevykdė pareigų; kokiais įrodymais grindžiamas vertinimas.

Akcentuoja, kad atsakovė remiasi ankstesniu 2025-06-16 siuntimu dėl visuomenei naudingos veiklos. Tačiau skundžiami sprendimai taikomi laikotarpiui nuo 2025-12-01. Sankcinio pobūdžio priemonės negali būti taikomos automatiškai, neįvertinus aktualių laikotarpio aplinkybių ir nepriėmus individualizuoto sprendimo. Atsakovė nepateikė įrodymų, kad pareiga buvo galiojanti ir tinkamai individualiai taikyta ginčo laikotarpiu.

Dėl atsakovės argumento, kad šeimos nario turimas būstas galimai nuomojamas, akcentuoja, kad atsakovė nepateikia nuomos sutarties, pajamų dydžio, mokesčių administratoriaus duomenų, objektyvių finansinių įrodymų.

Nurodo, kad pareiškėjas administracinės procedūros metu aiškiai prašė įvertinti būsto išlaidų, susijusių su daugiabučio modernizavimu, kompensavimo klausimą. Atsakovės teiginys, kad šis klausimas nebuvo keltas, neatitinka bylos medžiagos. Institucija privalo vertinti visą pateiktą prašymo turinį, o ne tik formalią jo dalį.

Komisijoje 2026-03-06 gauti pareiškėjo rašytiniai paaiškinimai (reg. Nr. 20R1-243), kuriuose pareiškėjas informavo Komisiją, kad atsakovei pateikė pakartotinį prašymą ir pozicijos patikslinimą dėl 2026-02-02 buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo. Kartu pateikė Pakartotinį prašymą ir pozicijos patikslinimą dėl 2026-02-02 patikrinimo ir savivaldybės atsakymo, Administracijos 2026-03-02 raštą „Dėl gautų raštų“.

Komisijoje 2026-03-13 gauti pareiškėjo rašytiniai paaiškinimai (reg. Nr. 20R1-263), kuriuose pareiškėjas informavo Komisiją, kad 2026-03-13 SPIS sistemoje gavo atsakovės pranešimą dėl renovacijos kredito ir palūkanų apmokėjimo. Pranešime nurodyta, kad parama nepriklauso dėl nenustatytos teisės į būsto šildymo išlaidų kompensaciją. Pareiškėjo vertinimu, dėl priimtų ginčijamų sprendimų jau kyla finansinės pasekmės – nutrauktas renovacijos kredito ir palūkanų apmokėjimas. Kartu pateikė ekrano nuotrauką.

Atsakovė Administracija prašo pareiškėjo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą nurodo, kad 2025-12-08 pareiškėjas pateikė Druskininkų savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) Socialinės paramos skyriui (toliau – Skyrius) prašymą – paraišką socialinei pašalpai (toliau – Paraiška paramai) gauti ir būsto šildymo, karšto bei geriamojo

vandens išlaidų kompensacijoms gauti (forma SP4(A)) (*toliau – Paraiška kompensacijoms*). Paraiška paramai pareiškėjas Skyriaus prašė skirti socialinę pašalpą už 2025-12, 2026-01, 2026-02 laikotarpius. Paraiška kompensacijoms pareiškėjas Skyriaus prašė skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją už 2025-12, 2026-01, 2026-02 laikotarpius ir karšto vandens išlaidų kompensaciją už 2025-12, 2026-01, 2025-02 laikotarpius. Skyrius, išnagrinėjęs ir įvertinęs pareiškėjo Paraiškose pateiktą informaciją, Skyriaus prašymu pareiškėjo papildomai pateiktą informaciją, iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų gautą informaciją, 2026-02-06 priėmė šiuos sprendimus: 2026-02-06 sprendimą dėl socialinės pašalpos skyrimo Nr. 778, kuriuo skirta socialinė pašalpa už laikotarpį nuo 2025-12-01 iki 2026-03-01 bendrai gyvenančiam asmeniui vaikui S. M. K. (*toliau – Sprendimas 1*) ir 2026-02-06 sprendimą dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas Nr. 788, kuriuo nustatyta, kad teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas nuo 2025-12-01 iki 2026-02-28 pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą – (duomenys neskelbtini) neturi šios bendrai gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų grupės: K. K. (sutuoktinis), D. K. (sutuoktinė), A. A. (pilnametis vaikas iki 24 metų, įskaitomas į savo tėvų šeimos sudėtį), S. M. K. (vaikas) (*toliau – Sprendimas 2*).

Pažymi, kad ginčui aktualus specialusis teisinis reguliavimas – Įstatymas ir Piniginės socialinės paramos Druskininkų savivaldybėje teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Druskininkų savivaldybės tarybos 2014-12-19 sprendimu Nr. T1-221 „Dėl Piniginės socialinės paramos Druskininkų savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo“ (*toliau – Aprašas*). Įstatymas reglamentuoja piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugęs asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas. Aprašas reglamentuoja piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką, pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais Įstatyme nenumatytais atvejais, bendruomeninių organizacijų, religinių bendruomenių, religinių bendrijų, nevyriausybinių organizacijų atstovų, gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, seniūnaičių ir kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas. Atsakovė sprendimų priėmimo veikia kaip viešojo administravimo subjektas, Sprendimas 1 ir Sprendimas 2 buvo priimti, vadovaujantis VAI įstatymu.

Pažymi, kad Įstatymo 3 straipsnyje numatyti Piniginės socialinės paramos teikimo principai. Minėto straipsnio 3 punkte nurodytas socialinio teisingumo ir veiksmingumo principas, kuris reiškia, kad piniginė socialinė parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, didinti motyvaciją integruotis į darbo rinką ir išvengti skurdo spąstų bei racionaliai naudojant turimus išteklius, o 5 punkte įgalinimo principas, kuris reiškia, kad teikiant piniginę socialinę paramą, siekiama sudaryti palankias nepasiturinčių gyventojų užimtumo galimybių didinimo sąlygas, taip pat sąlygas, skatinančias juos įsitraukti į visuomenės gyvenimą ir mažinančias ilgalaikę priklausomybę nuo socialinės paramos sistemos. Nurodyti principai suponuoja, kad piniginė socialinė parama nėra besąlyginė ar automatinė teisė, bet tikslinė ir individualiai vertinama pagal konkrečias faktines aplinkybes teikiama valstybės pagalba. Socialinio teisingumo ir veiksmingumo bei įgalinimo principai įpareigoja savivaldybės administraciją vertinti ne tik formalų paramos subjekto atitikimą kriterijams, bet ir asmens bei jo šeimos pastangas išnaudoti visas teisėtas pajamų gavimo galimybes ir vykdyti įstatyme nustatytas pareigas. Todėl sprendžiant dėl paramos skyrimo ar neskystimo privaloma užtikrinti, kad parama būtų teikiama tikslingai, proporcingai ir nepažeidžiant paramos sistemos paskirties.

Pažymi, kad, nors Sprendimu 1 skirta socialinė parama pareiškėjo vaikui, tačiau pareiškėjas skundžia ir šį sprendimą. Sprendimu 2 pareiškėjui neskirtos kompensacijos, nes pareiškėjo sutuoktinė nevykdo įsipareigojimo dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje; pareiškėjas ir šeimos nariai neišnaudoja kitų teisėtų pajamų gavimo galimybių – pareiškėjo pilnametis vaikas (įskaitomas į šeimos sudėtį) nuosavybės teise turi būstą, kuriame gyvena kiti asmenys (galimai būstas neoficialiai nuomojamas), pareiškėjo sutuoktinė atsisako dirbti.

Informuoja, kad pareiškėjas Skyriui nuolat teikia prašymus dėl socialinės paramos ir kompensacijų skyrimo. Skyrius, vadovaudamasis Įstatymu, yra priėmęs sprendimus skirti paramą

arba neskirti paramos. Pareiškėjas 2025-06-16 buvo pateikęs prašymą skirti būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensaciją už 2025-04-04 – 2025-05-01 ir 2025-06-01 – 2025-09-01 laikotarpius. Pažymi, kad Administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, turi teisę darbingus nedirbančius (taip pat savarankiškai nedirbančius) ar dirbančius (taip pat savarankiškai dirbančius), atsižvelgiant į darbo laiko ar veiklos trukmę, nesimokančius darbingo amžiaus asmenis, gaunančius piniginę socialinę paramą ir nedalyvaujančius aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse ir (ar) savivaldybės administracijos parengtoje užimtumo didinimo programoje, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pasitelkti visuomenei naudingai veiklai atlikti (Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punktą). 2025-06-16 pareiškėjo sutuoktinei pateiktas siuntimas atlikti visuomenei naudingą veiklą Nr. 314. Skyriaus 2025-08-18 sprendimu Nr. 11161 pareiškėjui ir bendrai gyvenamąją vietą deklaravusiems asmenims buvo skirta būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacija laikotarpiui nuo 2025-05-01 iki 2025-05-31, 2025-08-19 sprendimu Nr. 11169 pareiškėjui ir bendrai gyvenamąją vietą deklaravusiems asmenims buvo skirta būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacija laikotarpiui nuo 2025-06-01 iki 2025-06-30. Minėtais sprendimais skirtos kompensacijos, tačiau pareiškėjo sutuoktinė už minėtą laikotarpį suteiktas kompensacijas visuomenei naudingoje veikloje pagal 2025-06-16 siuntimą Nr. 314 nedalyvavo ir nepateikė nedalyvavimą pateisinančių dokumentų.

Nurodo, kad pareiškėjas 2025-09-17 vėl pateikė prašymą skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją ir karšto vandens išlaidų kompensaciją. Skyrius 2025-10-22 atliko Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą ir surašė šio patikrinimo aktą Nr. 380, kuriame buvo konstatuota, kad bute, esančiame adresu (duomenys neskelbtini), kuris nuosavybės teise priklauso pareiškėjo šeimos nariui A. A. (pilnametis vaikas iki 24 metų, įskaitomas į savo tėvų šeimos sudėtį), gyvena nuomininkai „*Apsilankius adresu (duomenys neskelbtini), nustatyta, kad bute gyvena nuomininkai, (teigia, kad apie 6 mėnesius). Paklausus kas išnuomavo butą, atsakė, kad D. K. ir K. K.. Nuomininkė – E. M.*“ Nustačius, kad pareiškėjas nepateikė teisingos ir išsamios informacijos, reikalingos kompensacijai skirti ir (ar) jos teikimo aplinkybėms įvertinti ir bendrai gyvenantis asmuo pareiškėjo sutuoktinė nevykdė pareigos dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje 2025-10-30 Skyrius priėmė sprendimą Nr. 12574, kuriuo būsto šildymo ir karšto vandens išlaidų kompensacija, vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 23 straipsnio 2 dalies 2 punktu, 23 straipsnio 2 dalies 4 punktu, neskirta. Skyriaus 2025-10-30 sprendimą Nr. 12574 pareiškėjas apskundė atsakovei, vėliau – Komisijai.

Paaiškina, kad Komisija 2026-02-18 sprendimu Nr. 1RE1-(AG1-363/10-2025) pareiškėjo patikslintą skundą dalyje dėl reikalavimų „2) *Panaikinti Druskininkų savivaldybės administracijos 2025-10-30 sprendimą Nr. 12754; 3) Įpareigoti Druskininkų savivaldybės administraciją iš naujo nagrinėti pareiškėjo prašymą ir priimti naują, individualiai motyvuotą sprendimą*“ atmetė kaip nepagrįstą, o pagal pareiškėjo patikslintą skundą dalyje dėl reikalavimo „1) *Pripažinti Druskininkų savivaldybės administracijos 2025-10-30 sprendimą Nr. 12754 neteisėtu*“ administracinę bylą nutraukė. Nagrinėjamu atveju Komisijoje priimtas ir pradėtas nagrinėti pareiškėjo skundas, susijęs su 2025-12-08 pareiškėjo Skyriui pateikta Paraiška paramai ir Paraiška kompensacijoms bei Skyriaus priimtu Sprendimu 1 ir Sprendimu 2. Išdėstytos aplinkybės, aktualios šiam nagrinėjamam ginčui dėl pareigų nevykdymo (pareiškėjo sutuoktinės nedalyvavimas be pateisinamų priežasčių visuomenei naudingoje veikloje) ir kitų nustatytų aplinkybių, susijusių su būsto (duomenys neskelbtini), naudojimu.

Nurodo, kad pareiškėjo Paraiška paramai ir Paraiška kompensacijoms Skyriui buvo pateiktos per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (*toliau – SPIS*) 2025-12-08. Paraiška paramai užregistruota 2025-12-08, jai suteiktas registracijos Nr. 12710. Paraiška kompensacijoms užregistruota 2025-12-08, jai suteiktas registracijos Nr. 12712. Pareiškose pareiškėjas patvirtino, kad paskutinį kartą (data nenurodyta) pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti, nepasikeitė ir jos tikslinti nereikia Pareiškėjas prie minėtų Paraiškų nepateikė jokių duomenų. Skyrius 2025-12-30 patikrino SPIS duomenų bazėje esančius valstybinių registrų duomenis. Nors pareiškėjas 2025-12-08 Paraiškoje paramai ir Paraiškoje kompensacijoms teigia, kad anksčiau pareiškėjo teikti duomenys nepasikeitė ir jokių naujų duomenų nepateikė, tačiau anksčiau pateiktų duomenų pagrindu socialinė parama ir kompensacijos nebuvo skirtos.

Paaishkina, kad atsižvelgęs į šias aplinkybes, Skyrius 2025-12-30 pateikė prašymą pareiškėjui pateikti papildomus dokumentus ir duomenis, būtinus Paraiškos kompensacijoms vertinimui ir Paraiškos paramai vertinimui. Pareiškėjas 2026-01-08 pateikė papildomus dokumentus: paaishkinimą dėl nedalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje, prašymo nagrinėjimo aplinkybių ir papildomų prašymų socialinės paramos srityje; pajamų deklaravimo priedą; bankų sąskaitų išrašus už prašomą laikotarpį. Skyrius 2026-01-14 raštu Nr. S-50 „Dėl papildomai pateiktų dokumentų gavimo“, informavo pareiškėją apie 2026-01-08 pateiktų papildomų dokumentų gavimą. Skyrius toliau vykdė duomenų patikrinimą ir 2026-01-14 patikrino Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų bazės išrašus – sąskaitų sąrašus apie pareiškėjo ir jo šeimos narių turimas sąskaitas bankuose. 2026-01-15 pareiškėjas pateikė pareiškimą „Dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo ir administracinio neveikimo“, kuriame dėstė savo poziciją dėl termino, susijusio su Paraiškų vertinimu, nors atsakovė 2025-12-30 prašymuose dėl papildomų dokumentų pateikimo pareiškėjui buvo aiškiai nurodžiusi, kad Sprendimas dėl prašymo-paraiškos patenkinimo (nepatenkinimo) bus priimtas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikiamų dokumentų gavimo dienos. 2026-01-16 patikrintas SPIS Užimtumo tarnybos – duomenų bazės išrašas apie pareiškėjo sutuoktinę (užklausa Nr. (duomenys neskelbtini)) – nustatyta, kad asmuo 2025-05-05, 2025-09-30, 2025-10-10, 2025-12-02 atsisakė siūlomo darbo su pateisinama priežastimi, o 2025-12-09 atsisakė siūlomo darbo be pateisinamos priežasties. 2026-01-29 pareiškėjas pateikė prašymą „Dėl sprendimo priėmimo pagal prašymą-paraišką SP-4(A) termino pasibaigimo ir tęstinio administracinio neveikimo“, kuriuo reikalavo, kad savivaldybė nedelsdama priimtų sprendimą dėl 2025-12-08 pateiktos paraiškos socialinei paramai ir kompensacijoms gauti. Tęsiant pareiškėjo pateiktą Prašymų nagrinėjimą, 2026-02-02 buvo surašytas Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas Nr. BTA-58, siekiant patikrinti asmens, pateikusių prašymą – paraišką, pateiktus duomenis apie turimą turtą. Buvo tikrinamas šeimos nariui A. A. nuosavybės teise priklausantis butas, esantis (duomenys neskelbtini). Nustatyta, kad būste gyvena asmuo su vaikinų (2 asmenys), kurios teigimu, ji yra pareiškėjo žmonos pusseserė. Būste gyvenantis asmuo su Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu supažindintas pasirašytinai. Atkreipia dėmesį, kad 2025-10-22 atlikus Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą (aktas Nr. 380), tame pačiame būste (duomenys neskelbtini), gyvenantis asmuo buvo nurodęs, kad nuomoja būstą iš nuomotojų pareiškėjo ir jo sutuoktinės.

Paaishkina, kad prieš skundžiamų Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 priėmimą pakartotinai patikrinti SPIS pateikti Sodros duomenų bazės išrašai apie pareiškėją (užklausa Nr. 90065643) – nustatyta, kad asmuo gauna (duomenys neskelbtini) (paskirta nuo 2015-01-15 iki 2034-02-28, pareiškėjo sutuoktinę (užklausa Nr. 90065572) – nustatyta, kad asmuo gauna nedarbo draudimo išmoką (paskirta nuo 2024-12-20 iki 2025-10-19), bendrai gyvenantį asmenį (šeimos narį) pilnametį vaiką (užklausa Nr. 90065611) – duomenų apie išmokas nėra. Prieš Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 priėmimą pakartotinai patikrinti SPIS pateikti Užimtumo tarnybos – duomenų bazės išrašai apie pareiškėją (užklausa Nr. 1005780732) – nustatyta, kad nuo 2020-03-22 buvo registruotas Užimtumo tarnyboje. 2026-02-06 prieš Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 priėmimą pakartotinai patikrinti SPIS pateikti Studentų registro informacinės sistemos duomenys (užklausa Nr. 3869126) – nustatyta, kad bendrai gyvenantis šeimos narys pilnametis vaikas nuo 2025-09-01 studijuoja. 2026-02-06 prieš Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 priėmimą pakartotinai patikrinti SPIS pateikti užimtumo tarnybos – duomenų bazės išrašas apie pareiškėjo sutuoktinę (užklausa Nr. 1005780721) – nustatyta, kad asmuo 2025-12-02 atsisakė siūlomo darbo su pateisinama priežastimi, o 2025-12-09 atsisakė siūlomo darbo be pateisinamos priežasties.

Paaishkina, kad įvertinus visus minėtus duomenis, bei tai, kad pareiškėjas kartu su paaishkinimais nepateikė pateisinančių dokumentų dėl pareiškėjo sutuoktinės nedalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje (pagal 2025-06-16 siuntimą), taip pat neišnaudojamos teisėtos pajamų gavimo galimybes (dėl būto (duomenys neskelbtini), naudojimo), 2026-02-06 Skyrius priėmė skundžiamus Sprendimą 1 ir Sprendimą 2.

Nurodo, kad Įstatymo 21 straipsnio 14 dalis įtvirtina, kad sprendimas dėl socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo visų reikalingų dokumentų gavimo dienos „14. Sprendimas dėl piniginių socialinės paramos skyrimo priimamas nurodant šio įstatymo 8 straipsnio

1 dalies sąlygą (sąlygas), kuriai (kurioms) esant paskirta piniginė socialinė parama, ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos savivaldybės mero nustatyta tvarka. “ Aprašo 17 punktą numato, kad „17. Jeigu pateikti ne visi reikiami dokumentai, informacija apie trūkstamus dokumentus įrašoma į informacinį lapelį. Piniginei socialinei paramai gauti trūkstami dokumentai pateikiami ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai pajamos piniginei socialinei paramai gauti apskaičiuojamos Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka. Kai pajamos piniginei socialinei paramai gauti apskaičiuojamos Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, piniginei socialinei paramai gauti trūkstami dokumentai pateikiami ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos. Jeigu asmuo nustatytu laiku nepateikia trūkstamų dokumentų, per 5 darbo dienas priimamas sprendimas neteikti piniginės socialinės paramos ir asmeniui grąžinami jo pateikti dokumentai, byloje paliekant šių dokumentų kopijas. “.

Paaiškina, kad 2025-12-30 patikrinus valstybės informacinių sistemų duomenų bazes ir įvertinus apie pareiškėją turimus duomenis (iš ankstesnių patikrų), pareiškėjui pateiktas prašymas pateikti papildomus duomenis, aiškiai informuojant pareiškėją, kad sprendimai bus priimti ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikiamų dokumentų gavimo dienos (kaip tai numato Įstatymo 21 straipsnio 14 dalis). 2026-01-08 pareiškėjas pateikė papildomus duomenis, todėl terminas sprendimo priėmimui skaičiuojamas nuo 2026-01-08 Atsakovės vertinimu, faktinės aplinkybės patvirtina, kad Sprendimas 1 ir Sprendimas 2 buvo priimti per 1 mėnesį nuo visų reikiamų duomenų gavimo dienos.

Paaiškina, kad Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktą numato, kad savivaldybės administracija teikdama socialinę paramą, privalo „8) kilus pagrįstų įtarimų dėl prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų apie turimą turtą ir gaunamas pajamas, tikrinti bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, kurio pagrindu piniginė socialinė parama gali būti skiriama, neskiriama ar nutraukiamas jos mokėjimas“. Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punktą numato, kad savivaldybės administracija, teikdama socialinę paramą turi teisę „4) jeigu bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų nevykdo šio įstatymo 25 straipsnio 1, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytų pareigų, socialinę pašalpą skirti tik vaikui (įvaikiui) ar vaikams (įvaikiams), įskaitant pilnamečius vaikus (įvaikius), kai jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą ir laikotarpiu nuo bendrojo ugdymo programos baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, pasirenkant ar derinant jos teikimo formą (formas) (pinigais ir (ar) nepinigine forma), o kompensacijų neteikti ar nutraukti jų teikimą, iki pareigos bus įvykdytos [...]“. Įstatymo 25 straipsnio 1 punktą numato, kad piniginę socialinę paramą gaunantys nepasiturintys gyventojai privalo „1) išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes (sudaryti teismo patvirtintą sutartį dėl vaiko (įvaikio) materialinio išlaikymo, kreiptis dėl išmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, kitų priklausančių išmokų ir (ar) pašalpų ir kita) [...]“. Įstatymo 25 straipsnio 6 punktą numato, kad piniginę socialinę paramą gaunantys nepasiturintys gyventojai privalo „6) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka dalyvauti savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje [...]“.

Nurodo, kad vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, kilus pagrįstiems įtarimams dėl Paraiškose pateiktų duomenų (iš esmės pareiškėjas nepateikė jokių duomenų teigdamas, jog paskutinį kartą teikta informacija nepasikeitė), Skyrius patikrino valstybinių registrų duomenis, taip pat papildomai kreipėsi į pareiškėją su prašymu pateikti papildomus duomenis: už 2025 m. gruodžio mėn. visų šeimos narių bankuose turimų sąskaitų išrašus ir užpildyti prašymo 1 priedą už minėtą mėnesį, bei pateikti pateisinančius dokumentus dėl pareiškėjo sutuoktinės nedalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje. Pareiškėjas 2026-01-08 paaiškino dėl šeimos narės (sutuoktinės) nedalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje, nurodo, kad pareiškėjo sutuoktinė nagrinėjamu laikotarpiu nebuvo gavusi jokio individualaus, aiškaus ir oficialaus kvietimo ar paskyrimo dalyvauti savivaldybės organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje. Nurodo, kad pareiškėjo sutuoktinė aktyviai ieško darbo, dalyvauja pokalbiuose.

Pažymi, kad pareiškėjo sutuoktinė nevykdo pareigos dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje pagal 2025-06-16 siuntimą atlikti visuomenei naudingą veiklą Nr. 314 už laikotarpį, kurį

buvo suteikta socialinė parama (kompensacijos skirtos Paramos skyriaus 2025-08-18 sprendimu Nr. 11161 ir 2025-08-19 sprendimu Nr. 11169). Be to, nustatyta, kad pareiškėjo sutuoktinė 2025-12-09 be pateisinamos priežasties atsisakė siūlomo darbo. Taip pat, nustatyta, kad pareiškėjas ir bendrai gyvenantys šeimos nariai neišnaudoja kitų teisėtų pajamų gavimo galimybių - pareiškėjo pilnametis vaikas (įskaitomas į šeimos sudėtį) nuosavybės teise turi būstą, kuriame gyvena kiti asmenys, galimai būstas neoficialiai nuomojamas. Dėl pareiškėjo šeimos narių pareigų nevykdymo (Įstatymo 25 straipsnio 1 ir 6 punktai), vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Skyrius turi teisę socialinę paramą skirti tik vaikui, o kompensacijos neteikiamos iki bus įvykdytos pareigos. Vadovaujantis aukščiau nurodytais teisės aktais, buvo priimtas Sprendimas 1, kuriuo skirta socialinė parama tik vaikui, o Sprendimu 2 neteikiama būsto šildymo išlaidų kompensacija ir karšto vandens išlaidų kompensacija iki pareiškėjas (kartu gyvenantys šeimos nariai) įvykdys pareigas.

Atsikirsdama į pareiškėjo skundo argumentus, kad *prašyme kelti klausimai dėl daugiabučio namo modernizavimo kredito kompensavimo, tačiau ši prašymo dalis sprendime apskritai nevertinta*, nurodo, kad pareiškėjas nebuvo pateikęs minimo prašymo. Pareiškėjo Prašymas paramai ir Prašymas kompensacijoms neapima daugiabučio namo modernizavimo kredito kompensavimo klausimo. Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimo už asmenį tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-12-24 įsakymas Nr. D1-174/A1-116 „Dėl kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pažymi, kad pareiškėjui yra žinoma kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) ir palūkanų apmokėjimo prašymų pateikimo ir nagrinėjimo tvarka. Pareiškėjas Skyriui yra teikęs tokio pobūdžio prašymus.

Atsakovės vertinimu, skundžiami Sprendimas 1 ir Sprendimas 2 atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus administraciniams sprendimams keliamus reikalavimus.

Skundas atmestinas

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Druskininkų savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2026-02-06 sprendimo Nr. 778 ir 2026-02-06 sprendimo Nr. 788 teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2025-06-16 pareiškėjo sutuoktinei siuntimu atlikti visuomenei naudinga veiklą Nr. 314, vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 2 dalimi, nustatyta visuomenei naudingos veiklos trukmė 96 val.; iki 2025-06-19 turi atvykti pas visuomenei naudingos veiklos organizatorių.

Administracijos Skyriaus 2025-08-18 sprendimu Nr. 11161, pareiškėjui, D. K., A. A., S. M. K. paskirta būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacija nuo 2025-05-01 iki 2025-05-31.

Administracijos Skyriaus 2025-08-19 sprendimu Nr. 11169, pareiškėjui, D. K., A. A., S. M. K. paskirta būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacija nuo 2025-06-01 iki 2025-06-30.

Administracijos Skyriaus 2025-08-19 sprendimu Nr. 11170 pareiškėjo sutuoktinei nustatyta teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą nuo 2025-06-01 iki 2025-06-30.

Administracijos Skyriaus 2025-08-21 sprendimu Nr. 11240 pareiškėjo sutuoktinei nustatyta teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą nuo 2025-07-01 iki 2025-08-31.

Pareiškėjas 2025-09-08 pateikė atsakovei prašymą – paraišką piniginei socialinei paramai gauti – būsto šildymo išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas. Patvirtino, kad paskutinį kartą pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti nepasikeitė ir jos tikslinti nereikia (2 punktas).

Pareiškėjas 2025-09-08 pateikė atsakovei prašymą – paraišką piniginei socialinei paramai gauti – socialinei pašalpai laikotarpiu 2025-12, 2026-01, 2026-02. Patvirtino, kad paskutinį kartą pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti nepasikeitė ir jos tikslinti nereikia (2 punktas).

Atsakovė 2025-12-30 pranešimu kreipėsi į pareiškėją, prašydama: „<...> iki 2026m. sausio 30 d. pateikti už 2025 m. gruodžio mėn. visų šeimos narių bankuose turimų sąskaitų išrašus ir

užpildyti prašymo 1 priedą už minėtą mėnesį, bei pateikti pateisinančius dokumentus dėl D. K. nedalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje“.

Pareiškėjas pateikė atsakovei 2026-01-08 paaiškinimą, kuriame nurodė, kad pareiškėjo sutuoktinė nagrinėjamu laikotarpiu nebuvo gavusi jokio individualaus, aiškaus ir oficialaus kvietimo ar paskyrimo dalyvauti savivaldybės organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje. Nesant tokio kvietimo, neatsirado teisinė pareiga dalyvauti minėtoje veikloje. Pasisakydamas dėl registracijos Užimtumo tarnyboje nurodė, kad sutuoktinė yra registruota Užimtumo tarnyboje ir aktyviai ieško darbo, dalyvauja konsultacijose bei darbo pokalbiuose; taip pat paaiškino, kad šeimoje auga mažametis vaikas. Pareiškėjui nustatytas (duomenys neskelbtini), jis dažnai lankosi sveikatos priežiūros įstaigose, todėl šeimos nariams tenka padidinta buitinė ir organizacinė našta, objektyviai ribojanti galimybes dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje. Papildomai prašė nagrinėjant prašymą-paraišką SP-4(A), įvertinti teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, įskaitant po daugiabučio namo modernizavimo padidėjusias šildymo išlaidas, jeigu tokia teisė atsiranda pagal galiojančius teisės aktus.

Pareiškėjas pateikė atsakovei 2026-01-15 pareiškimą dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo ir administracinio neveikimo, kuriame prašė: „1. Nedelsiant priimti sprendimą dėl 2025-12-08 pateikto prašymo-paraiškos SP-4(A). 2. Raštu informuoti Pareiškėją apie priimtą sprendimą. 3. Jeigu sprendimas iki šiol nėra priimtas, pateikti motyvuotą rašytinį paaiškinimą dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo.“.

Atsakovė skundžiamu Sprendimu 1 skyrė S. M. K. socialinę pašalpą nuo 2025-12-01 iki 2026-03-01.

Atsakovė skundžiamu Sprendimu 2 nustatė, kad teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijos nuo 2025-12-01 iki 2026-02-28 pagal deklaruotos gyvenamosios adresą – (duomenys neskelbtini), neturi pareiškėjas, D. K., A. A., S. M. K. Prašymas netenkintas vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 23 straipsnio 2 dalies 4 punktu, 25 straipsnio 1 punktu, 25 straipsnio 6 punktu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas, Aprašas, taip pat taikytinos VAI 3, 10 str. ir kt. nuostatos.

Teisė gauti socialinę paramą yra esminė socialinės apsaugos dalis, garantuojanti, kad asmenys, patenkantys į sudėtingą socialinę ar finansinę padėtį, galėtų išsaugoti orumą ir gauti būtiną paramą.

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnis savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytoms (priskirtoms)) savivaldybių funkcijoms, be kita ko, priskiria socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Įstatyme, teikimą (Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 43 punktas).

Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalis išimtinai savivaldybių tarybų kompetencijai, be kita ko, priskiria sprendimų dėl kompensacijų tam tikroms vartotojų grupėms mokėjimo priėmimą, papildomos socialinės paramos, socialinių pašalpų ir kompensacijų skyrimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymą, priedo fiziniam asmeniui (globėjui (rūpintojui) už vaiko globą (rūpybą) dydžio ir mokėjimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymą (30 punktas).

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 69 straipsnio 2 dalimi, savivaldybės tarybos ir mero sprendimai, nevirsijantys jų kompetencijos, privalomi savivaldybės administracijai, visoms savivaldybės teritorijoje esančioms įstaigoms, įmonėms, organizacijoms ir gyventojams.

Įstatymo paskirtis – nustatyti piniginių socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginių socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginių socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas (Įstatymo 1 straipsnio 1 dalis).

Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti principai, kuriais vadovaujantis teikiama piniginių socialinė parama: bendradarbiavimo ir dalyvavimo, prieinamumo, socialinio teisingumo ir veiksmingumo, visapusiškumo ir adekvatumo, įgalinimo, lygių galimybių.

Vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, savivaldybės taryba tvirtina piniginių socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: piniginių socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo

tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstančių dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymus-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskylimą; neteisėtai gautos ar išmokėtos piniginės socialinės paramos išskaičiavimo; paskirtos, bet laiku neatsiuntos piniginės socialinės paramos, taip pat mirus asmeniui, kurio vardu bendrai gyvenantiems asmenims mokama piniginė socialinė parama, arba mirus vienam gyvenančiam asmeniui paskirtos ir iki kito mėnesio po jo mirties neišmokėtos piniginės socialinės paramos išmokėjimo procedūras); pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdomas, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinų organizacijų atstovų, ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, ir (ar) seniūnaičių, ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas.

Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis). Savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą (Įstatymo 4 straipsnio 2 dalis).

Įstatymo 5 straipsnyje išskirtos dvi piniginės socialinės paramos rūšis: 1) socialinė pašalpa; 2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos.

Bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į socialinę pašalpą, jeigu kreipimosi dėl socialinės pašalpos metu atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus: bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į socialinę pašalpą, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį socialinė pašalpa buvo paskirta, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas (Įstatymo 6 straipsnio 1 dalis); vidutinės pajamos, nurodytos ir apskaičiuotos pagal šio įstatymo 17 ir 18 straipsnius, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, yra mažesnės kaip 1,1 valstybės remiamų pajamų dydžio (Įstatymo 6 straipsnio 2 dalis); kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą. (Įstatymo 6 straipsnio 3 dalis).

Gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas (Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą); kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą (Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktą).

Įstatymo 8 straipsnyje įtvirtintos sąlygos teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti.

Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta, kad Savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, privalo kilus pagrįstų įtarimų dėl prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų apie turimą turtą ir gaunamas pajamas, tikrinti bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens

gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, kurio pagrindu piniginei socialinei paramai gali būti skiriama, neskiriama ar nutraukiamas jos mokėjimas.

Aprašas reglamentuoja piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką, pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais Įstatyme nenumatytais atvejais, bendruomeninių organizacijų, religinių bendruomenių, religinių bendrijų, nevyriausybinų organizacijų atstovų, gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, seniūnaičių ir kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas (1 punktas).

Aprašo 7 punkte numatyta, kad asmuo, kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos, pateikia nustatytos formos prašymą-paraišką su priedais ir joje nurodo paramos skyrimui bei apskaičiavimui reikalingus duomenis apie save ir bendrai gyvenančius asmenis, veiklos pobūdį, turimą turtą ir jo vertę, gaunamas pajamas bei kitą reikalingą informaciją. Prie prašymo-paraiškos pridedamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pažymos apie Įstatymo 17 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius mėnesius iki mėnesio, nuo kurio skiriama piniginei socialinei paramai, arba – pasikeitus pajamų šaltiniui ar gavus vienkartinės ar už kelis mėnesius išmokėtas pajamas – to mėnesio pajamas. Pažymos neteikiamos, jei duomenis Administracija gauna iš valstybės registrų ir informacinių sistemų. Prašymą-paraišką pateikęs asmuo parašu patvirtina pateiktų duomenų teisingumą (Aprašo 7 punktas).

Aprašo 14 punkte nurodyti dokumentai, kurie turi būti pateikti kreipiantis dėl piniginės socialinės paramos skyrimo. Jeigu pateikti ne visi reikiami dokumentai, informacija apie trūkstamus dokumentus įrašoma į informacinį lapelį. Piniginei socialinei paramai gauti trūkstami dokumentai pateikiami ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai pajamos piniginei socialinei paramai gauti apskaičiuojamos Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka. Kai pajamos piniginei socialinei paramai gauti apskaičiuojamos Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, piniginei socialinei paramai gauti trūkstami dokumentai pateikiami ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos. Jeigu asmuo nustatytu laiku nepateikia trūkstamų dokumentų, per 5 darbo dienas priimamas sprendimas neteikti piniginės socialinės paramos ir asmeniui grąžinami jo pateikti dokumentai, byloje paliekant šių dokumentų kopijas (Aprašo 17 punktas).

Viešojo administravimo subjekto administraciniam sprendimui keliami reikalavimai įtvirtinti VAI 10 straipsnio 5 dalyje, kuri numato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

Dėl reikalavimo panaikinti Sprendimą 1

Bylos duomenimis nustatyta, kad atsakovė skundžiamu Sprendimu 1 skyre S. M. K. socialinę pašalpą nuo 2025-12-01 iki 2026-03-01. Šiame sprendime nurodyti šie teisinis ir faktinis pagrindai: Įstatymas, Aprašas, Sprendimo dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priėmimo tvarkos aprašas, patvirtintas Druskininkų savivaldybės mero 2023-04-24 potvarkiu Nr. M3-17 „Dėl tvarkos aprašų patvirtinimo“ ir Druskininkų savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-05-23 įsakymas Nr. P36-64 „Dėl įgaliojimo priimti sprendimui ir pasirašyti dokumentus“, atsižvelgta į pareiškėjo prašymą. Sprendime 1 yra aiškiai išdėstytas skiriamos socialinės paramos dydžio apskaičiavimo mechanizmas.

Taigi, nors atsakovė Sprendimu 1 skyre socialinę paramą pareiškėjo nepilnamečiui vaikui, tačiau pareiškėjas šioje byloje skundžia ir šį sprendimą. Pareiškėjas nei skunde Komisijai, nei papildomai teiktuose rašytiniuose paaiškinimuose nenurodė nei vieno teisiškai reikšmingo argumento, kodėl, pareiškėjo vertinimu, Sprendimas 1 yra neteisėtas ar nepagrįstas, taip pat

nenurodė, koku būdu teigiamas sprendimas, kuriuo pagal pareiškėjo prašymą buvo skirta socialinė parama vaikui, pažeidžia pareiškėjo ar jo šeimos narių teises ar teisėtus interesus, todėl laikytina, kad pareiškėjas neįrodė savo reikalavimo pagrįstumo.

Pagal nuosekliai formuojamą teismų praktiką, skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų administracinių sprendimų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti sąlygotas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius. Kiekvienu konkrečiu atveju vertinant administracinio sprendimo teisėtumą VAI 10 straipsnio taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama ir į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2010-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010. Administracinė jurisprudencija Nr. 20, 2010 ir kt.*). Nagrinėjamu atveju atsakovės Sprendimas 1 yra tinkamai įformintas pagal aptartų teisės aktų reikalavimus, nėra duomenų, kad būtų pasirašytas netinkamo subjekto, Sprendime 1 nurodyta apskundimo tvarka. Tai, kad Sprendime 1 ir Sprendime 2 nurodytas neteisingas Komisijos adresas – Laisvės al. 36, Kaunas – šiuo atveju laikyta nežymiu trūkumu, nes, kaip matyti, pareiškėjui tai nebuvo kliūtimi pateikti skundą Komisijai ir pasinaudoti ikiteismine ginčo nagrinėjimo tvarka.

Komisija iš bylos medžiagos ir Sprendimo 1 turinio nenustatė šio sprendimo neteisėtumo ar nepagrįstumo fakto, taip pat sprendžia, kad jis atitinka VAI 10 straipsnyje 5 ir 6 dalyje administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, todėl tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą – panaikinti Sprendimą 1 – nėra pagrindo, skundas šioje dalyje atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl reikalavimo panaikinti Sprendimą 2

Sprendimu 2 nustatyta, kad pareiškėjas, D. K. (pareiškėjo sutuoktinė), A. A. (pilnametis vaikas), S. M. K. (nepilnametis vaikas) neturi teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijos nuo 2025-12-01 iki 2026-02-28. Nurodytas teisinis pagrindas – Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktas, 23 straipsnio 2 dalies 4 punktas, 25 straipsnio 1 punktas, 25 straipsnio 6 punktas.

Sprendimo 2 faktinis pagrindas – pareiškėjo sutuoktinė nevykdo įsipareigojimo dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje; pareiškėjas ir šeimos nariai neišnaudoja kitų teisėtų pajamų gavimo galimybių, t. y., pareiškėjo pilnametis vaikas (įskaitomas į šeimos sudėtį) nuosavybės teise turi būstą, kuriame gyvena kiti asmenys (atsakovės vertinimu, galimai būstas neoficialiai nuomojamas), pareiškėjo sutuoktinė atsisako dirbti.

Pareiškėjas šio sprendimo neteisėtumą iš esmės grindžia: nenuoseklumu, nes esant toms pačioms sąlygoms Sprendimu 1 buvo skirta parama, o Sprendimu 2 – neskirta; termino priimti administracinį sprendimą nesilaikymu; netinkamu pareiškėjo sutuoktinės atsisakymo priimti darbo pasiūlymą vertinimu; aplinkybės dėl pareiškėjo sutuoktinės neatliktos visuomenei naudingos veiklos nepagrįstu vertinimu ir netinkamu pilnamečio šeimos nario sūnaus buto patikrinimu.

Piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigos yra nustatytos Įstatymo 25 straipsnyje, o Savivaldybės administracijos pareigos ir teisės teikiant piniginę socialinę paramą – šio įstatymo 23 straipsnyje. Komisija, vertindama Sprendimo 2 teisėtumą ir pagrįstumą, visų pirma sprendžia, ar šis sprendimas priimtas laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, užtikrinančių objektyvų visų aplinkybių ištirimą ir įvertinimą, ar priimtas sprendimas neprieštarauja aukštesniems teisės aktams, ar nustatytos visos reikšmingos aplinkybės ir jos susietos su aktualių teisiniu reglamentavimu.

Komisija laiko nepagrįstu pareiškėjo argumentą, kad esant toms pačioms sąlygoms Sprendimu 1 buvo skirta parama, o Sprendimu 2 – neskirta. Tokį diferencijavimą sąlygoja teisinis reglamentavimas. Pagal Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punktą, savivaldybės administracija, teikdama socialinę paramą turi teisę, jeigu bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų nevykdo šio įstatymo 25 straipsnio 1, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytų pareigų, socialinę pašalpą skirti *tik vaikui* (įvaikiui) ar vaikams (įvaikiams), įskaitant pilnamečius vaikus (įvaikius), kai jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą ir laikotarpiu nuo bendrojo ugdymo programos baigimo dienos iki tų

pačių metų rugsėjo 1 dienos, pasirenkant ar derinant jos teikimo formą (formas) (pinigais ir (ar) nepinigine forma), o kompensacijų neteikti ar nutraukti jų teikimą, iki pareigos bus įvykdytos.

Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte, kuriuo atsakovė vadovavosi priimdama ginčijamą sprendimą, nustatyta, kad Savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, privalo kilus pagrįstų įtarimų dėl prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų apie turimą turtą ir gaunamas pajamas, tikrinti bendrai gyvenančių asmenų <...> gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, kurio pagrindu piniginei socialinei paramai gali būti skiriama, neskiriama ar nutraukiama jos mokėjimas.

Kaip nustatyta byloje, atsakovės atsakingi specialistai, nustatę, jog pareiškėjo pilnametis šeimos narys, įskaitomas į savo tėvų šeimos sudėtį, nuosavybės teise valdo butą (duomenys neskelbtini), turėjo pareigą, o ne pasirinkimo teisę, vykdyti Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytus veiksmus, nagrinėjamu atveju – tikrinti minėtą turtą, ką atsakovės specialistai ir padarė. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad minėtą butą tikrinę darbuotojai patikrinimą atliko netinkamai: nepranešė apie atvykimą iš anksto, nepagarbiai elgėsi su bute buvusiais asmenimis ir pan. Komisija šiuos argumentus nelaiko teisiškai reikšmingais ir turinčiais įtakos Sprendimo 2 teisėtumui.

Visų pirma, Komisija neturi pagrindo konstatuoti šio patikrinimo ydingumo dėl to, kad atsakovės specialistai iš anksto nepranešė apie patikrinimą, nes nei Įstatyme, nei Apraše nėra nustatyta tokio imperatyvaus reikalavimo, vadinasi nustatyti procedūrų pažeidimą nėra pagrindo. Kita vertus, iš anksto pranešus apie turto patikrinimą, būtų iš esmės apsunkintos galimybės objektyviai nustatyti realią faktinę situaciją. Pažymėtina, kad pareiškėjas net ir neginčija, kad bute buvo rasti kiti asmenys, o tik ginčija specialistų patikros būdą ir formą. Be to, pareiškėjas akcentuoja, kad atsakovė negali remtis šiuo faktu, nes nėra objektyviais įrodymais nustatyta, kad yra ar buvo gaunamos pajamos iš trečiųjų asmenų naudojimosi butu.

Šiame kontekste Komisija pažymi, jog bet kuriuo atveju šios aplinkybės, kad pareiškėjo pilnamečio šeimos nario, įskaitomo į savo tėvų šeimos sudėtį, nuosavybės teise valdomu butu naudojosi tretieji asmenys, yra teisiškai reikšmingos sprendžiant Kompensacijų skyrimą pareiškėjui. Viena vertus, remiantis aptartomis Įstatymo nuostatomis, piniginei socialinei paramai teikiama nepasiturintiems gyventojams, kai suaugęs asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes. Tuo atveju, jei pilnametis šeimos narys nuosavybės teise turi nekilnojamojo turto, t. y. butą, tačiau juo leidžia naudotis neatlygintinai, akivaizdžiai prieštarauja principiniam reikalavimui piniginei socialinei paramai gauti – būti išnaudojus visas kitų pajamų gavimo galimybes. Tuo atveju, jeigu minėtas nekilnojamas turtas nuomojamas, šie duomenys privalo būti nurodomi Prašyme skirti Kompensacijas ir privalo būti vertinami kitų duomenų visumoje, tačiau iš bylos medžiagos spręstina, kad tokių duomenų pareiškėjas atsakovės specialistams nepateikė.

Taigi, Komisijos vertinimu, vien šias aplinkybes nustačius, atsakovė turėjo teisinį ir faktinį pagrindą netenkinti pareiškėjo prašymo skirti Kompensacijas.

Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punkte, kuriuo atsakovė vadovavosi priimdama ginčijamą sprendimą, be kita ko nustatyta, kad savivaldybės administracija, teikdama socialinę paramą turi teisę neskirti kompensacijų, jeigu bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų nevykdo šio įstatymo 25 straipsnio 1, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytų pareigų. Įstatymo 25 straipsnio 1 punkte, kuriuo atsakovė grindė ginčijamą sprendimą, nustatyta, kad piniginę socialinę paramą gaunantys nepasiturintys gyventojai privalo išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes. Įstatymo 25 straipsnio 6 punkte, kuriuo atsakovė vadovavosi priimdama ginčijamą sprendimą, nustatyta, kad tokie asmenys turi dalyvauti savivaldybės administracijos organizuojamoje visuomenei naudingoje veikloje. Tai nustatyta ir Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punkte.

Taigi aptartu teisiniu reguliavimu nustatyta piniginės socialinės paramos teikimo sąlyga – teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje.

Pagal Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punktą, asmenys visuomenei naudingai veiklai pasitelkiami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-05-24 įsakymu Nr. A1-255 „Dėl Telkimo visuomenei naudingai veiklai atlikti tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Telkimo visuomenei naudingai veiklai atlikti tvarkos apraše (redakcija, aktuali nuo 2017-02-23) nustatomos savivaldybės ir jos teritorijos gyventojų, kuriems

teikiama piniginė socialinė parama, tarpusavio susitarimu telkimo organizuojamai visuomenei naudingai veiklai atlikti tvarka ir sąlygos (1 punktas). Pagal minėtą aprašą, visuomenei naudinga veikla – neatlyginamos nedidelės apimties visuomenei naudingos paslaugos, kurias savivaldybės teritorijos gyventojai atlieka bendruomenės labui (2 punktas); visuomenei naudingos veiklos tikslas – skatinti gyventojus aktyviai prisidėti prie bendruomenės gerovės kūrimo, jų iniciatyvą ir darbinę motyvaciją (3 punktas).

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismas (*toliau – Konstitucinis Teismas*) ne kartą yra konstatavęs, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos (*toliau – Konstitucija*) 52 straipsnio nuostatomis išreiškiama valstybės socialinė orientacija (socialinis pobūdis), o socialiniam aprūpinimui, t. y. visuomenės prisidėjimui prie išlaikymo tų savo narių, kurie dėl įstatymuose nustatytų svarbių priežasčių negali apsirūpinti iš darbo ir kitokių pajamų arba yra nepakankamai aprūpinti, pripažįstamas konstitucinės vertybės statusas; socialinės apsaugos priemonės išreiškia visuomenės solidarumo idėją ir padeda asmeniui apsaugoti nuo galimos socialinės rizikos (*inter alia* 2010-12-14, 2014-04-14, 2015-05-26 nutarimai).

Konstitucinis Teismas taip pat yra pažymėjęs, kad pilietinėje visuomenėje solidarumo principas nepaneigia asmeninės atsakomybės už savo likimą, todėl socialinės apsaugos teisinis reguliavimas turi būti toks, kad būtų sudarytos prielaidos ir paskatos kiekvienam visuomenės nariui pačiam pasirūpinti savo gerove, o ne pasikliauti vien valstybės laiduojama socialine apsauga (*inter alia* 2002-11-25, 2009-09-02, 2014-07-03 nutarimai); abipusės asmens ir visuomenės atsakomybės pripažinimas yra svarbus užtikrinant socialinę darną, laiduojant asmens laisvę ir galimybę apsaugoti nuo sunkumų, kurių žmogus vienas nepajėgtų įveikti (*inter alia* 1997-03-12, 2012-02-06, 2012-02-27 nutarimai). Pagal Konstituciją, įstatymų leidėjui kyla pareiga įstatymu nustatyti tokius socialinės paramos teikimo pagrindus ir sąlygas, socialinės paramos rūšis ir dydžius, kad būtų sudarytos prielaidos ir paskatos kiekvienam visuomenės nariui pagal išgales stengtis pirmiausia pačiam pasirūpinti savo ir savo šeimos gerove, prisidėti prie visos visuomenės gerovės (2013-02-07, 2015-05-26 nutarimai).

Konstitucinio Teismas 2025-06-17 nutarime "Dėl savivaldybės administracijos teisės piniginės socialinės paramos teikimą sieti su paramos gavėjo dalyvavimu visuomenei naudingoje veikloje" (Nr. KT31-A-N8/2025) be kita ko, pažymėjo, kad iš Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų piniginės socialinės paramos teikimo principų matyti, kad piniginė socialinė parama, derinant ją su socialinėmis paslaugomis, turėtų būti teikiama taip, kad nuo skurdo būtų apsaugoti asmenys, kuriems labiausiai reikalinga socialinė parama, kartu juos įtraukiant į visuomenės gyvenimą ir skatinant integruotis į darbo rinką siekiant išvengti jų ilgalaikės priklausomybės nuo socialinės paramos sistemos.

Konstitucinis Teismas šiame nutarime pažymėjo, kad Įstatymo nuostatos, pagal kurias nustatyta socialinės paramos teikimo sąlyga – dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje, piniginės socialinės paramos gavėjams, kurie, būdami darbingi, nedirba arba dirba tik tam tikrą laiką, nesimoko, nedalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse ir (ar) savivaldybės administracijos parengtoje užimtumo didinimo programoje, atitinka konstituciškai pagrįstą tikslą skatinti socialinės paramos gavėjų integravimąsi į visuomenę, įtrauktį į bendruomenę ir padėti pasirūpinti darbo rinkai ar prisitaikyti prie jos pokyčių.

Kaip neginčijamai nustatyta nagrinėjamoje byloje, Administracijos Skyrius 2025-06-16 Nr. 314 Siuntimu atlikti visuomenei naudingą veiklą pareiškėjo sutuoktinei nurodė datą ir vietą, visuomenei naudingos veiklos trukmę, išaiškino pasekmes neatvykus iki nurodyto laiko atlikti visuomenei naudingos veiklos, taip pat informavo apie pranešimo apie negalėjimą atvykti pateikimo aspektus. Susipažinimą su šiuo siuntimu D. K. patvirtino parašu.

Nagrinėjamoje byloje pareiškėjas net neginčija fakto, kad D. K. nei iki nurodyto laiko, nei vėliau neatvyko į nurodytą vietą atlikti visuomenei naudingos veiklos, taip pat nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių objektyvias priežastis, nulėmusias negalėjimą atlikti šią veiklą ir (ar), kad tokius įrodymus būtų nustatytu laiku pateikusi atsakovės Skyriui. Pareiškėjas nurodo, kad priimant skundžiamus sprendimus atsakovė negalėjo remtis 2025-06-16 siuntimu, o turėjo remtis nustatytomis aplinkybėmis nuo 2025-12-01, tačiau šių argumentų nepagrindė jokia teisės norma. Primintina, kad

Prašyme pareiškėjas nurodė, kad jokie duomenys nėra pasikeitę. Kita vertus, tai niekaip nepaneigia aplinkybės, kad nuo 2025-06-16 Nr. 314 Siuntimu atlikti visuomenei naudingą veiklą gavimo dienos iki Prašymo skirti kompensacijas pareiškėjo sutuoktinė visuomenei naudingos veiklos neatliko.

Taigi, jei pareiškėjo sutuoktinė neinformavo atsakovės Skyriaus apie objektyvias priežastis, nulėmusias negalėjimą atlikti tokią veiklą, Administracija neturėjo pagrindo įvertinti ar buvo svarbios priežastys. Tokių duomenų, t. y. kad pareiškėjo sutuoktinė atsakovę tinkamu būdu būtų informavusi apie objektyvias kliūtis įvykdyti privalomą sąlygą gauti socialinę paramą – dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje, į nagrinėjamą bylą nepateikė ir pareiškėjas.

Komisija, įvertinusi aptartą teisinį reglamentavimą, Konstitucinio Teismo aiškinimus, nustatytas aplinkybes, sprendžia, kad atsakovė pagrįstai taikė Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 4 punkto ir Įstatymo 25 straipsnio 6 punkto nuostatas, nustatė, kad pareiškėjo sutuoktinei buvo pateiktas kvietimas atvykti dalyvauti visuomenei naudingoje veikloje, pareiškėjo sutuoktinė nedalyvavo visuomenei naudingoje veikloje ir nepateikė duomenų, kurie pagrįstų reikšmingas neatvykimo atlikti visuomenei naudingą darbą priežastis, todėl pareiškėjo šeimai Sprendimu 2 neskyrė Kompensacijų.

Pareiškėjas skunde Komisijai bei į bylą teikiamuose papildomuose dokumentuose taip pat akcentavo, kad pareiškėjo sutuoktinei buvo teikiami netinkami pasiūlymai dirbti, taip pat, kad yra skundžiami Užimtumo tarnybos specialistės veiksmai, tačiau šios aplinkybės neturi esminės teisinės reikšmės nagrinėjant šią administracinę bylą, nes, kaip minėta, atsakovei priimti sprendimą neteikti prašomų Kompensacijų pakako nustatyti, kad pareiškėjo sutuoktinė neatvyko atlikti visuomenei naudingos veiklos ir nenurodė jokių priežasčių, kliudžiusių tą padaryti.

Iš bylos medžiagos matyti, kad pareiškėjo sutuoktinei buvo pateikti pasiūlymai dirbti ir ji atsisakė (dalis pasiūlymų atsisakyta pripažinus pateisinamas priežastis, tačiau paskutiniu atveju – nepateisinama). Paneigiančių šias aplinkybes duomenų byloje nėra.

ABTĮ 56 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog įrodymai administracinėje byloje yra visi faktiniai duomenys, kurie priimti bylą nagrinėjančio teismo ir kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių proceso šalių reikalavimus bei atsikirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. LVAT praktikoje yra konstatuota, jog vertindamas įrodymų visetą, teismas (pagal analogiją – Komisija) turi įsitikinti, kad pakanka duomenų išvadai, jog tam tikri faktai egzistavo arba neegzistavo, kad nėra esminių prieštaravimų, paneigiančių tokias išvadas (pvz., *LVAT 2019-12-04 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2106-415/2019, 2020-11-04 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1819-556/2020*). Įrodinėjimo naštos (*lot. onus probandi*) paskirstymo taisyklės suponuoja, kad kiekviena šalis turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus ir atsikirtimus. Tais atvejais, kai byloje nepakanka įrodymų patvirtinti šalies nurodomoms aplinkybėms, sprendimas priimamas tos šalies nenaudai, kuriai priklauso neįrodytų aplinkybių įrodinėjimo našta (negatyvusis įrodinėjimo naštos aspektas).

Nors pareiškėjas šios administracinės bylos nagrinėjimo metu teikė rašytinius įrodymus apie tai, kad yra pateiktas skundas dėl Užimtumo tarnybos specialistės veiksmų, tačiau skundžiamo Sprendimo 2 teisėtumo ir pagrįstumo klausimui spręsti yra aktualios tik tos aplinkybės, kurios egzistavo priimant minėtą sprendimą. Komisija, nagrinėdama ginčus dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų teisėtumo, vykdo viešojo administravimo subjektų kontrolę. Pagal nuosekliai formuojamą teismų praktiką, teismui (pagal analogiją – Komisijai) vykdant viešojo administravimo subjektų kontrolę bylose dėl administracinių aktų panaikinimo, yra sprendžiama, *ar administracinis aktas buvo teisėtas jo priėmimo metu*. Administracinio akto teisėtumo, buvusio jo priėmimo metu, patikrinimas suponuoja išvadą, kad faktinės padėties pasikeitimas ar teisinio reglamentavimo pasikeitimas nedaro įtakos administracinio sprendimo teisėtumui“ (žr., pvz., *LVAT 2013-12-02 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1865/2013; 2014-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-133/2014*), „kadangi teismas turi patikrinti skundžiamo administracinio akto teisėtumą ir pagrįstumą, buvusį jo priėmimo metu“ (žr., pvz., *LVAT 2018-04-03 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-69-756/2018*).

Taigi, atsakovės specialistai pagrįstai vadovavosi Užimtumo tarnybos pateiktais duomenimis, nes skundžiamo Sprendimo 2 priėmimo metu atsakovė privalėjo vadovautis galiojančiais duomenimis ir remtis tuo metu surinkta informacija.

Kita vertus, nagrinėjamu atveju nėra nulemiantis atsakovės Sprendimo 2 argumentas, kad pareiškėjo sutuoktinė atsisakė dirbti Užimtumo tarnybos specialistės pasiūlyto darbo, nes kaip minėta, buvo nustatyti kiti pagrindai, kuriuos nustačius yra pakankamas pagrindas priimti neigiamą sprendimą.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad Sprendimas 2 yra priimtas nesilaikant teisės aktais nustatyto termino administraciniam sprendimui priimti, tačiau Komisija nesutinka su šiuo argumentu. Kaip matyti iš bylos medžiagos, pareiškėjas Prašymą paraišką piniginei socialinei paramai gauti pateikė 2025-12-08, atsakovė 2025-12-30 pateikė pranešimą, kuriame nurodė, kad prašymas priimtas, nurodė, kad iki 2026-01-30 pareiškėjas turi pateikti prašomus papildomus duomenis ir, kad sprendimas bus priimtas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Analogiškai yra nustatyta ir Įstatymo 21 straipsnio 14 dalyje ir Aprašo 17 punkte. Administracijos Skyrius pareiškėją informavo, kad 2026-01-08 gauti papildomi dokumentai. Skundžiami sprendimai priimti 2026-02-06, t. y. ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad administracinės procedūros metu aiškiai prašė įvertinti būsto išlaidų, susijusių su daugiabučio modernizavimu, kompensavimo klausimą, tačiau tai nebuvo padaryta. Komisija nesutinka su šiuo pareiškėjo argumentu. Nagrinėdama pareiškėjo 2025-12-08 Prašymą paraišką piniginei socialinei paramai gauti, atsakovė turėjo pareigą spręsti išimtinai būsto šildymo išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos skyrimo klausimus.

Vertinant Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jie atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAI 10 straipsnyje, t. y. skundžiami administraciniai sprendimai yra pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar juose aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas.

Iš skundo ir rašytinių paaiškinimų turinio Komisija sprendžia, kad pareiškėjas suprato skundžiamų Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 esmę, turinį, faktines aplinkybes bei jų teisinį įvertinimą, tik su jais nesutinka. Nagrinėjamu atveju, Komisijai nėra pagrindo konstatuoti, kad skundžiami sprendimai priimti nesilaikant pagrindinių procedūrų ir taisyklių, užtikrinančių objektyvų visų aplinkybių ištyrimą ir įvertinimą.

Komisija daro išvadą, jog Sprendimo 1 ir Sprendimo 2 motyvai yra pakankami, leidžiantys pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokių sprendimų priėmimą. Sprendimai yra pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais), sprendimuose aiškiai nurodyta jų apskundimo tvarka.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Druskininkų savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2026-02-06 sprendimai Nr. 778 ir Nr. 788 yra teisėti ir pagrįsti, jų naikinti pareiškėjo argumentais nėra pagrindo, todėl skundas atmestinas. Netenkinus minėto skundo reikalavimo, tais pačiais motyvais netenkinamas ir išvestinis reikalavimas - *įpareigoti savivaldybę iš naujo išnagrinėti prašymą laikantis teisės aktų reikalavimų ir pateikiant motyvuotą sprendimą ir pripažinti, kad sprendimai priimti pažeidžiant administracinę procedūrą*, todėl ir šioje dalyje skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Nors bylos šalys procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau jie niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų detaliau Komisija šiame sprendime nenagrinėja. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo ir LVAT ne kartą pažymėta, jog teismo (šiuo atveju – Komisijos) pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas V. de H. prieš Olandiją).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo K. K. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Daiva Bereikienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Beata Labutytė